

การมีส่วนร่วมของสมาชิกธนาคารชุมชนบ้านหลุมมะขาม ตำบลหนองไม้แก่น
อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา

ชโลธร แสงโชติ

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการจัดการทรัพยากรเพื่อความมั่นคง
คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์
พฤษภาคม 2554
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ ได้พิจารณา
งานนิพนธ์ของ ชโลธร แสงโชติ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรเพื่อความมั่นคง (พนัสนิคม) ของ
มหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สัมฤทธิ์ ยศสมศักดิ์)

คณะกรรมการสอบงานนิพนธ์

.....ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สัมฤทธิ์ ยศสมศักดิ์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วาทีเรตรี ดร. เอกวิทย์ มณีธร)

.....กรรมการ
(ดร. ณัฏชา คุณาทัณฑ์)

คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรเพื่อความมั่นคง (พนัสนิคม) ของ
มหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สัมฤทธิ์ ยศสมศักดิ์)
วันที่ 17 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2553

ประกาศคุณูปการ

การศึกษาเรื่อง “การมีส่วนร่วมของสมาชิกชนบ้านหลุมมะขาม ตำบลหนองไม้แก่น อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา” สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัมฤทธิ์ ศสมศักดิ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่เรือตรี ดร.เอกวิทย์ มณีธร อาจารย์ที่ปรึกษาองค์ได้อนุเคราะห์ให้ความช่วยเหลือและให้คำปรึกษา แนะนำแนวทางที่ถูกต้องอย่างยิ่ง โดยเฉพาะ พันเอก ดร.สนธิ นวกุล และคณาจารย์คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ สาขาการจัดการทรัพยากรเพื่อความมั่นคง หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา มหาวิทยาลัยบูรพา ได้กรุณาแนะนำ และให้คำปรึกษา แก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ของงานวิจัยเพื่อความถูกต้องสมบูรณ์ ซึ่งผู้ศึกษารู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาและเสียสละเวลาของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณท่านอาจารย์ทุกท่านที่ได้ให้ความรู้และถ่ายทอดประสบการณ์ให้
ขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา ตลอดจนทุกท่านที่เกี่ยวข้องซึ่งมิได้กล่าวนาม ณ ที่นี้
ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

ชโลธร แสงโชติ

52920955: สาขาวิชา: การจัดการทรัพยากรเพื่อความมั่นคง; ร.ม. (การจัดการทรัพยากรเพื่อความมั่นคง)

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม / ธนาคารชุมชน / บ้านหลุมมะขาม/ ฉะเชิงเทรา

ชโลธร แสงโชติ: การมีส่วนร่วมของสมาชิกในการบริหารจัดการธนาคารชุมชน:
กรณีศึกษาบ้านหลุมมะขาม ตำบลหนองไม้แก่น อำเภอบางพลาย จังหวัดฉะเชิงเทรา
(PARTICIPATION OF MEMBERS IN COMMUNITY BANKING MANAGEMENT: A CASE
STUDY OF BAAN LUM MAKHAM, NONGMAIKAEN SUBDISTRICT, PLANGYAO
DISTRICT, CHACHOENGSAO PROVINCE) คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์: สัมฤทธิ์ ยศ
สมศักดิ์, Ph.D., เอกวิทย์ มณีธร, ร.ด., 112 หน้า. ปี พ.ศ. 2554.

การวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของสมาชิกธนาคารชุมชนบ้านหลุมมะขาม ตำบลหนองไม้แก่น อำเภอบางพลาย จังหวัดฉะเชิงเทรา” มีวัตถุประสงค์เพื่อ ประการแรกเพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสมาชิกธนาคารชุมชน บ้านหลุมมะขาม ตำบลหนองไม้แก่น อำเภอบางพลาย จังหวัดฉะเชิงเทรา ประการที่สอง เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของธนาคารชุมชนบ้านหลุมมะขาม ตำบลหนองไม้แก่น อำเภอบางพลาย จังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตาม ปัจจัยส่วนบุคคล ใช้สถิติสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) นำข้อมูลมาประมวลผลโดยใช้สถิติในการ วิเคราะห์ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำอธิบาย ทดสอบสมมติฐานใช้สถิติค่า t- Test และ ANOVA

สรุปผลการศึกษา การมีส่วนร่วมของสมาชิกธนาคารชุมชนบ้านหลุมมะขาม ตำบลหนองไม้แก่น อำเภอบางพลาย จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า ในภาพรวมสมาชิกมีส่วนร่วม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกตามรายชื่อได้ดังนี้ ด้านร่วมรับประโยชน์ สมาชิกมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลางเป็นอันดับที่ 1 ด้านร่วมปฏิบัติ สมาชิกมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลางเป็นอันดับที่ 2 ด้านร่วมคิดและวางแผน สมาชิกมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง เป็นอันดับที่ 3 ด้านร่วมติดตามและประเมินผล สมาชิกมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง เป็นอันดับที่ 4 เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ สถานภาพสมรส มีส่วนร่วมของสมาชิกธนาคารชุมชนบ้านหลุมมะขาม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงเป็นไปตามสมมติฐาน ประสพการณ์คณะกรรมการและสถานภาพภายในกลุ่มสมาชิกธนาคารชุมชนบ้านหลุมมะขามตำบลหนองไม้แก่น อำเภอบางพลาย จังหวัดฉะเชิงเทรา ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
สารบัญ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	3
ขอบเขตของการศึกษา.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะกาล.....	5
สมมติฐานการวิจัย.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วม.....	7
ความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชน.....	7
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับโครงการธนาคารประชาชน.....	20
แนวคิดเกี่ยวกับกลุ่มออมทรัพย์.....	28
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับธนาคารชุมชนบ้านหลุมมะขาม.....	32
แนวคิดการพึ่งพาตนเอง.....	34
แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง.....	39
แนวคิดเกี่ยวกับการบริการ.....	41
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	59
กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	70
3 ระเบียบวิธีวิจัย.....	71
วิธีดำเนินการวิจัย.....	71
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	71

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	72
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	73
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	74
4 ผลการวิจัย.....	76
ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป.....	77
ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของสมาชิกธนาคารชุมชนบ้านหลุมมะขาม ตำบลหนองไม้แก่น อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา.....	79
การทดสอบสมมติฐาน.....	85
5 สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ.....	95
สรุปผลการศึกษา.....	95
การทดสอบสมมติฐาน.....	97
อภิปรายผล.....	98
ข้อเสนอแนะ.....	99
บรรณานุกรม.....	101
ภาคผนวก.....	107
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	112

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล.....	77
2	จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสมาชิกธนาคารชุมชนบ้านหลุมมะขาม ตำบลหนองไม้แก่น อำเภอแปลงยาว จังหวัดตะขิงเทรา ด้านร่วมคิดและวางแผน.....	80
3	จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสมาชิกธนาคารชุมชนบ้านหลุมมะขาม ตำบลหนองไม้แก่น อำเภอแปลงยาว จังหวัดตะขิงเทรา ด้านร่วมปฏิบัติ.....	81
4	จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสมาชิกธนาคารชุมชนบ้านหลุมมะขาม ตำบลหนองไม้แก่น อำเภอแปลงยาว จังหวัดตะขิงเทรา ด้านร่วมรับประโยชน์.....	82
5	จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสมาชิกธนาคารชุมชนบ้านหลุมมะขาม ตำบลหนองไม้แก่น อำเภอแปลงยาว จังหวัดตะขิงเทรา ด้านร่วมติดตามและประเมินผล.....	83
6	การมีส่วนร่วมของสมาชิกธนาคารชุมชนบ้านหลุมมะขาม ตำบลหนองไม้แก่น อำเภอแปลงยาว จังหวัดตะขิงเทรา ในภาพรวมด้านต่าง ๆ	84
7	การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างการมีส่วนร่วมของสมาชิกธนาคารชุมชนบ้านหลุมมะขาม ตำบลหนองไม้แก่น อำเภอแปลงยาว จังหวัดตะขิงเทรา จำแนกตามเพศ ..	85
8	การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างการมีส่วนร่วมของสมาชิกธนาคารชุมชนบ้านหลุมมะขาม ตำบลหนองไม้แก่น อำเภอแปลงยาว จังหวัดตะขิงเทรา จำแนกตามอายุ....	86
9	อายุของสมาชิกมีส่วนร่วมของสมาชิกธนาคารชุมชนบ้านหลุมมะขาม ตำบลหนองไม้แก่น อำเภอแปลงยาว จังหวัดตะขิงเทรา.....	86
10	การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างการมีส่วนร่วมของสมาชิกธนาคารชุมชนบ้านหลุมมะขาม ตำบลหนองไม้แก่น อำเภอแปลงยาว จังหวัดตะขิงเทรา จำแนกตามการศึกษา.....	87
11	การศึกษาของสมาชิกมีส่วนร่วมของสมาชิกธนาคารชุมชนบ้านหลุมมะขาม ตำบลหนองไม้แก่น อำเภอแปลงยาว จังหวัดตะขิงเทรา	88

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
12 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างการมีส่วนร่วมของสมาชิกธนาคารชุมชนบ้านหลุมมะขาม ตำบลหนองไม้แก่น อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา จำแนกตามระดับอาชีพ	89
13 อาชีพที่แตกต่างกันของสมาชิกมีส่วนร่วมของสมาชิกธนาคารชุมชนบ้านหลุมมะขาม ตำบลหนองไม้แก่น อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา	89
14 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างการมีส่วนร่วมของสมาชิกธนาคารชุมชนบ้านหลุมมะขาม ตำบลหนองไม้แก่น อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา จำแนกตามรายได้	90
15 รายได้ของสมาชิกที่แตกต่างกันมีส่วนร่วมของสมาชิกธนาคารชุมชนบ้านหลุมมะขาม ตำบลหนองไม้แก่น อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา	91
16 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างการมีส่วนร่วมของสมาชิกธนาคารชุมชนบ้านหลุมมะขาม ตำบลหนองไม้แก่น อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา จำแนกตามสถานภาพสมรส	92
17 สถานภาพสมรสของสมาชิกธนาคารชุมชนบ้านหลุมมะขาม ตำบลหนองไม้แก่น อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา	92
18 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างการมีส่วนร่วมของสมาชิกธนาคารชุมชนบ้านหลุมมะขาม ตำบลหนองไม้แก่น อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา จำแนกตามประสบการณ์คณะกรรมการ	93
19 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างการมีส่วนร่วมของสมาชิกธนาคารชุมชนบ้านหลุมมะขาม ตำบลหนองไม้แก่น อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา จำแนกตามสถานภาพของสมาชิก	

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

1 กรอบแนวคิดในการวิจัย..... 70

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University